GAZETA KUJAWSKA
ORGAN MIĘDZYPARTYJNY STRONNICTW POLITYCZNYCH
Rok I. Nr. 153 Włocławek, wtorek 9 lipca 1946 roku. Cena 3 złote

Prawo kontroli

Ustawodawstwo Odrodzonej Polski gwarantuje czynnikowi społecznemu — w najszerszym tego słowa znaczeniu — wszechstronne uprawnienia.

Jednym z najważniejszych praw, a jednocześnie i obowiązków Rad Narodowych jest sprawowanie kontroli społecznej. Zakres działania Rad Narodowych na tym odcinku był dotąd niedostatecznie sprecyzowany, co wytwarzało niewłaściwy stosunek ze strony podlegających kontroli osób i instytucji, a jednocześnie wypaczało niejednokrotnie formę i cel kontroli.

Prezydium Krajowej Rady Narodowej na posiedzeniu w dniu 25-go czerwca rb. powzięło uchwałę, która w sposób ścisły ustala formę i zakres sprawowania kontroli przez terenowe Rady Narodowe. Uchwała wyszczególnia władze i instytucje, podlegające kontroli, zakreśla granice uprawnień kontrolnych i precyzuje wreszcie uprawnienia wykonawcze Rad Narodowych na tym odcinku.

Terenowa (gminna, miejska, powiatowa itd.) Rada Narodowa ma prawo i obowiązek kontrolować w pierwszym rzędzie swe własne organy wykonawcze i przedsiębiorstwa im podległe. Kontroli Rad Narodowych podlegają wszystkie niemal urzędy państwowe, działające na danym terenie, przedsiębiorstwa państwowe, spółdzielnie oraz wszystkie osoby i instytucje, których zakres działania obejmuje gospodarkę publiczną.

Omawiana uchwała Prezydium K. R. N., dając tak szerokie uprawnienia kontrolne Radom Narodowym, utrzymuje przewidziana w konstytucji marcowej niezawisłość sądów w zakresie wyrokowania, gwarantuje tajemnice śledztwa i dochodzeń, prowadzonych przez sądy, prokuraturę i władze bezpieczeństwa publicznego, chroni wreszcie tajemnicę wojskową instytucji podległych Min. Obrony Narodowej.

Ale i na tym odcinku czynnik kontroli społecznej ma do spełnienia bardzo poważną rolę przez przekazywanie do Prezydium KRN. oraz Komisji Specjalnej swych ewentualnych zastrzeżeń o działalności wyłączonych spod kontroli Rad instytucji.

W zakończeniu uchwała określa uprawnienia Rad Narodowych, mające na celu zmianę stwierdzonego w czasie kontroli, a niezgodnego z prawem, czy też niecelowego politycznie, społecznie, bądź gospodarczo stanu rzeczy.

Uchwała Prezydium KRN., stwierdzająca jasno, że terenowe Rady Narodowe mają prawo przeprowadzania kontroli i nakładająca jednocześnie na określone instytucje i organy państwowe obowiązek poddawania się kontroli społecznej, usprawni niewątpliwie działalność aparatu państwowego na wszystkich szczeblach administracji. S.A.P.

Indie u progu wolności

BOMBAJ (Obsł. wł.). W Bombaju odbyło się pierwsze posiedzenie Kongresu hinduskiego. Na posiedzeniu tym po raz pierwszy przewodniczył Pandith Neru.

Pandith Neru wygłosił przemówienie, w którym podkreślił, że walka Indii o uzyskanie niepodległości rozwija się i wydaje owoce. Ofiary jakie ponieśli patrioci hinduscy nie poszły na marne.

Indie — powiedział przewodniczący Kongresu — znajdują się u progu wolności.

W dalszym ciągu przemówienia Pandith Neru zaznaczył, że Hindusi nie ustaną w walce o uzyskanie całkowitej wolności i o usunięcie całkowite panowania Wielkiej Brytanii w Indiach.

Żądanie Chin

NANKIN (Obsł. wł.). Rząd chiński zwrócił się do czterech mocarstw z żądaniem, by Chiny miały prawo występować na konferencji pokojowej w takim samym charakterze, jak one.

Chodzi tu mianowicie o to, że Chiny chcą być państwem zwołującym konferencję pokojową.

Stanowisko swoje rząd chiński uzasadnia postanowieniami konferencji w Poczdamie, gdzie — jak twierdzi on — zapadła decyzja, że konferencję zwoła pięć Wielkich Mocarstw do których winny być zaliczone i Chiny.

Jugosławia protestuje

BELGRAD (Obsł. wł.). Wicepremier Jugosławii Hardel po powrocie z Paryża oświadczył, że Jugosławia nie może się pogodzić z decyzją ministrów spraw zagranicznych Cztérech Mocarstw w sprawie Triestu i krainy Julijskiej.

Oba te tereny — oświadczył minister —są ściśle związane z Jugosławią, zarówno pod względem etnicznym, jak politycznym oraz gospodarczym.

Stosunki dyplomatyczne Węgier

BUDAPESZT (Obsł. wł.). Na posiedzeniu parlamentu węgierskiego rząd został upoważniony do nawiązania stosunków dyplomatycznych oraz zbliżenia z Holandią, Norwegią i Belgią.

Walki w Indonezji

BATAWIA (obsł. wł.). Wojska angielskie po szeregu potyczek z oddziałami indonezyjskimi posuwają się w głąb kraju. Według doniesień angielskich Indonezyjczycy ponieśli dotkliwe straty.

Uroczystości w Grecji: podniosły nastrój ulotki z samolotów

ATENY (Obsł. wł.). W związku z przyłączeniem grupy wysp Dodekanezu do Grecji odbyły się — jak już donosiliśmy — w całym kraju wielkie manifestacje, które osiągnęły punkt kulminacyjny w dniu poświęconym tym uroczystościom.

W dniu tym miasta i wsie przybrały szatę odświętną a nad wyspami Dodekanezu przelatywały samoloty, które zrzucały ulotki o treści patriotycznej.

List Ministra Shawcrossa

WARSZAWA (Obsł. wł.). Angielski prokurator generalny minister Shawcross po wyjeździe z Polski nadesłał na ręce ministra Świątkowskiego list, w którym wyraża serdeczne podziękowanie Rządowi Polskiemu za zaproszenie do Polski i za gościnność, jakiej doznał.

Wyraża on również zadowolenie z kontaktów, jakie nawiązał w Polsce, i nadzieję rozwoju jak najlepszych stosunków pomiędzy obu państwami.

Komitet Wykonawczy K. C. Z. Z.

WARSZAWA (Obsł. wł.). Dziś rozpoczyna się posiedzenie Wydziału Wykonawczego KCZZ z udziałem przedstawicieli i sekretarzy generalnych Zarządów Głównych Związków Zawodowych.

Na porządku dziennym znajdą się sprawy organizacyjne oraz sprawozdanie z posiedzenia Komitetu Wykonawczego Światowej Federacji ZZ w Moskwie.

Proces Michajłowicza

BELGRAD (SAP). We środę prezes sądu, prowadzący proces przeciwko gen. Michajłowiczowi, odczytał list, wysłany przez gen. Michajłowicza do dowódcy czetników Jewdjewicza. List zawiera następujące słowa:

„Poważni i wybitni przedstawiciele brytyjscy poinformowali nas, że powinniśmy w jak najkrótszym czasie zlikwidować komunistów. Z chwilą gdy zlikwidujemy komunistów, powstanie nowa sytuacja, to znaczy zmienią swój punkt widzenia i swoje stanowisko".

Gen. Michajłowicz oświadczył Trybunałowi, iż list jest zapewne przez niego pisany, lecz nigdy nie wysłał by takiego listu do Jewdjewicza, który był znany z niedyskrecji.

Zderzenie dwóch amerykańskich statków na wysokości Helu

GDYNIA (SAP). Do portu w Gdańsku wszedł statek amerykański s/s „Mercer Victory", o pojemności 7.608 Brt z ładunkiem 770 klaczy, 81.000 kurcząt rasowych i 342 ton paszy.

Statek ten z powodu mgły zatrzymał się na wysokości Helu, gdyż wobec słabej widoczności boje, wskazujące oczyszczoną z min trasę, trudno było dojrzeć. Podczas postoju na kotwicy najechał w nocy na ten statek inny amerykański parowiec, zdążający z ładunkiem pszenicy do Gdyni. s/s „Mercer Victory" otrzymał uderzenie w prawą burtę w okolicy rufy, skutkiem czego kilka arkuszy blachy poszycia zostało zdartych. W burcie statku widnieje olbrzymia wyrwa o powierzchni około 10 m.kw. na wysokości 2 metrów nad powierzchnią wody.

Zderzenie nie spowodowało wypadku z ludźmi, jedynie kilka koni zostało zranionych. Spokojne w tym czasie morze ułatwiło dobicie do portu w Gdańsku bez żadnych trudności. Obecnie statek wyładowuje w Kanale Portowym przy chłodni.

Goście węgierscy

WROCŁAW (Obsł. wł.). Dr. Tibor Csorba wraz z małżonką swoją dr Miller Csorbową przybyli do Wrocławia z cyklem prelekcji o stosunkach humanistycznych polsko węgierskich w XVI wieku oraz o uchodźtwie polskim w latach 1939 do 1945 r.

Państwo Csorba przebywali dłuższy czas w Warszawie, gdzie pobrali się, bowiem małżonka dra Csorby jest Polką.

Instytut włoski w Krakowie

KRAKÓW (Obsł. wł.). Do Krakowa nadeszła wiadomość, że w najbliższym czasie rozpocznie działalność naukową Instytut Włoski, o którego powstaniu przy Uniwersytecie Jagiellońskim donosiliśmy swego czasu.

Greiser czuje się niewinny

POZNAŃ (Obsł. wł.). W ostatnim dniu przed ogłoszeniem wyroku w procesie Greisera zabrali głos obrońcy z urzędu adw. Hejmowski i Kręglewski.

Pierwszy obrońca wysunął tezę, że wyrok śmierci nie osiągnie właściwie zamierzonego celu, gdyż śmierć Greisera mogłaby stać się podstawą do utworzenia opinii o charakterze agitacyjnym. W Niemczech mogłaby powstać wersja o jego męczeństwie, co dałoby podstawy do mianowania szeregu ulic jego nazwiskiem i popularyzacji tej postaci.

Drugi obrońca z punktu widzenia formalnego zakwestionował wiarygodność niektórych świadków i faktów. O wysokości kary obrońcy nie mówili.

Artur Greiser w czterogodzinnym przemówieniu swoim posunął się tak daleko, że oświadczył, iż nie wiedział nic o działalności gestapo w Polsce i dlatego nie może ponosić konsekwencji.

W drugiej części oskarżony uderzył w ton uczuciowy i zaznaczył, że nie przypuszcza, by sądowi zależało na wydaniu wyroku śmierci na człowieka, którego wiek jest podeszły i który żałuje chwili, gdy przybył tu w charakterze gauleitera. Gdyby jednak zapadł wyrok śmierci, to prosi o pochowanie go obok syna. Greiser nie dodał, czy tego rodzaju prośby uwzględniał będąc katem Polaków.

W toku przemówienia obrońcy, na ręce prezesa Trybunału wpłynął wniosek prokuratury o udzielenie głosu pierwszemu prokuratorowi NTN Kurowskiemu dla wygłoszenia dodatkowego przemówienia oskarżycielskiego. Prok. Kurowski oświadczył przedstawicielowi „Ekspressu Wieczornego“, że konieczność takiego przemówienia wynika stąd, iż prokuratorzy Siewierski i Sawicki potraktowali materiał oskarżycielski niezwykle obszernie. Zachodzi wobec tego obawa, że analityczne rozpracowanie poszczególnych fragmentów oskarżenia może zaciemnić syntetyczny obraz całokształtu przestępstw oskarżonego. Zadaniem prokuratora Kurowskiego będzie sprecyzowanie głównych tez aktu oskarżenia.

Wybory w Meksyku: dwaj kandydaci agitacja

NOWY JORK (Obsł. wł.). W Meksyku zbliża się termin wyborów na prezydenta.

Dwoma głównymi kandydatami są: Alema i Pedillo. Obaj współzawodniczący z sobą kandydaci rozwijają ożywioną działalność, a ich zwolennicy usilną agitację na rzecz każdego z nich.

Przedstawiciel Z.S.R.R zastępca Trygve Lie

NOWY JORK (SAP). Trygve Lie. sekretarz generalny ONZ, który w piątek udaje się do Europy na trzy do czterech tygodni, będzie zastępowany w czasie swej nieobecności przez Arkadiusza Sobolewa, radzieckiego zastępcę sekretarza generalnego. Pozostałych siedmiu zastępców będzie kolejno zastępować sekretarza generalnego Trygve Lie w czasie jego następnych wyjazdów.

Kraków Warszawie

KRAKÓW (Obsł. wł.). Kraków przekazał na odbudowę stolicy kwotę 120 tysięcy złotych oraz 162 wagony rur metalowych, oraz materiałów żelaznych, które zostały zgromadzone drogą zbiórki.

O podział węgla

PARYŻ (Obsł. wł.). Stanowisko Francji wobec zagadnień Zagłębia Ruhry i całej Nadrenii jest stałe i niezmienne.

W oparciu o to stanowisko francuscy delegaci przystąpili do obrad z przedstawicielami angielskimi i amerykańskimi w sprawie podziału węgla z Zagłębia Ruhry.

Churchill jedzie do Lotaryngii

LONDYN (Obsł. wł.). Winstone Churchill ma przybyć do Lotaryngii w dniu 14 lipca, w związku z uroczystościami święta francuskiego obchodzonego corocznie we Francji w rocznicę zdobycia Bastylii.

Na nich kolej

WARSZAWA (Obsł. wł.). W związku ze spodziewanym w dniu dzisiejszym wyrokiem na Greisera, Prokuratura Najwyższego Trybunału Narodowego przygotowuje dalsze procesy przeciwko niemieckim zbrodniarzom wojennym.

W najbliższym czasie rozpoczną się rozprawy przeciwko Amonowi Gothowi katowi ghetta krakowskiego, Gustawowi Beckmanowi mordercy sędziów w Krakowie oraz Rudolfowi Heesowi komendantowi obozu w Oświęcimiu.

Zjazd geologów

KRAKÓW (obsł. wł.). W Krakowie rozpoczął się zjazd polskich geologów.

W pierwszym dniu zjazdu głos zabrał rektor Akademii Górniczej prof. Bogdanowicz.

Apelsjonistów do Trumana

NOWY JORK (SAP). Przewodniczący Komitetu Pomocy Sjonistów Amerykańskich stwierdził w oświadczeniu, złożonym do prasy, że Komitet wysłał naglący telegram do prezydenta Trumana w związku z aresztowaniami przedstawicieli Agencji Żydowskiej w Palestynie.

Pomoc dla nauczycielstwa

WARSZAWA (SAP). W trosce o poprawę bytu przyznano nauczycielstwu w mies. maju kwotę 25.524.000 zł. z tego najwięcej otrzymało Kuratorium Okręgu Szkolnego Łódzkiego, bo 3.887.000 zł., najmniej K.O.S. Wrocławskiego — 54.000 zł. Inspektorat szkolny m. st. Warszawy otrzymał 856.000 zł.

Wyścig pracy

ŁÓDŹ (obsł. wł.). Rozpoczął się tu drugi etap wyścigu pracy. Liczne związki, przede wszystkim młodzieżowe przystąpiły do tej akcji, która ma za zadanie jak najszybszą odbudowę zniszczonego przez wojnę kraju.

Czy wiecie, że

x Bulwar w Gdyni, najpiękniejsza arteria tego miasta został nazwany bulwarem szwedzkim, na dowód wdzięczności za pomoc dla Polski ze strony Szwecji.

x Już 22 lipca most Poniatowskiego zostanie oddany do użytku publicznego.

x Płace pracowników umysłowych w przemyśle włókienniczym w Łodzi zostaną podwyższone o 100%.

x W Katowicach ma powstać przy Izbie lekarskiej specjalna biblioteka lekarska. Obecnie liczy ona już 700 tomów.

x Przed kilkoma dniami rozpoczęto prace nad oczyszczeniem gruzów kościoła św. Aleksandra.

x Miesięczne bilety kolejowe wprowadza dyrekcja kolei Państwowych.

x Komórki niemieckiej organizacji „wilkołaków“ wykryto na terenie gm. Koźle w województwie łódzkim.

x Wobec mnożenia się na terenie Gdyni kradzieży władze przeprowadziły akcję śledczą, która doprowadziła do aresztowania 9 Cyganów. Wszyscy oni nosili jedno nazwisko Lakatosz.

x W radio niemieckim zwolnieno trzech wysokich urzędników, gdyż byli hitlerowcami. Jak widać hitlerowcy usiłują dostać się z powrotem na stanowiska.

W Berlinie rozpoczęto masową „fabrykację“ domów i baraków, których wykończenie i zbudowanie trwa 2 tygodnie.

x W strefie brytyjskiej kilogram cukru kosztuje 1 markę. A „biedni“ niemcy jeszcze narzekają.

x Wdowa po niemieckim marszałku Blombergu została skazana przez sąd wojenny na rok więzienia i 10 tys. grzywny za paskowanie własnością Sprzymierzonych.

x Francuska policja wykryła 2 tysiące kilogramów złota nagromadzonego w Tyrolu południowym przez niemców a zrabowanych przy niszczeniu Żydów.

x Prezydent Truman zezwolił żołnierzom amerykańskim zabrać ze sobą narzeczoną z kraju, z którego powracają. Po trzech miesiącach „Próbnego narzeczeństwa“ muszą ją wysłać na koszt własny do jej kraju macierzystego.

x Poznańscy harcerze zorganizowali obóz koło Olsztyna w Brąswałd.

x Już tylko 15 tysięcy niemców mieszka na terenie powiatu białogrodzkiego.

x Rada miejska Monachium uchwaliła skreślenie Hitlera, Goeringa, i 2 innych z listy obywateli honorowych. Jak widać Monachium potrzebowało na to aż roku (c).

Z Wybrzeża

Pierwsze akademickie osiedle

GDAŃSK (ZAP). W Srebrzysku pod Gdańskiem powstaje pierwsze w Polsce miasteczko akademickie. Na 10-cio hektarowym obszarze, w 6 budynkach będzie mogło przebywać 400 studentek i studentów. Dwa budynki gospodarcze będą mieściły własną, nowoczesną kuchnię, pralnię, kotłownię i stołówki. Piękny ogród tworzy ujmującą całość. Osiedle będzie administrowane przez własny samorząd. Otwarcie nastąpi w pierwszej połowie października.

„Osiedle akademickie“ jest inicjatywą Zarządu Bratniej Pomocy Studentów Akademii Lekarskiej w Gdańsku. W odpowiedzi na zgłoszenie studentów A.L., że pomimo trudnej sytuacji materialnej, nie chcą być całkowicie zwolnieni z obowiązku subskrypcji PPOK, lecz ofiarują 24 godziny pracy na ten cel — Min. Kwiatkowski skierował młodzież do osiedla.

Przez trzy dni usuwano gruzy, porządkowano ogrody, a praca była tym bardziej ochoczo wykonywana, że szła dla dobra własnej sprawy. Na zakończenie prac odbyło się uroczyste ognisko z udziałem członków Delegatury Rządu dla Spraw Wybrzeża z min. Kwiatkowskim na czele, oraz władz Akademii Lekarskiej.

Twórczość kaszubska

WEJHEROWO (ZAP). Po sześcioletniej przerwie wojennej literaci kaszubscy przystąpili do intensywnego kontynuowania prac już zaczętych. lub realizacji nowych projektów. Ks. Bernard Sychta ukończył dwa dramaty kaszubskie oraz szereg studiów etnograficznych. Ks. Franciszek Grucza napisał dramat kaszubski p.t. „Przekleństwo“.

Prof. Stefan Bieszk opracowuje obecnie „Zarys uproszczonej pisowni mowy kaszubskiej“, oraz pisze studium krytyczno-literackie nad „Romusem“ Majkowskiego. Mgr. Leon Roppel napisał ciekawą rozprawę filologiczną pt. „Co oznacza nazwa Kaszuby?“ Poeta kaszubski Jan Rompski przygotował do druku tom poezji „Mojê spjevê“, powieść kaszubską „Wurwano spjeva“, tragedie „Vzenjik Arkone“ i „Reknica“ oraz komedię „Lelek“.

Brunon Richert ma ukończone: „Mitologię kaszubską“, „Dzieje Klasztoru Oliwskiego“, „Dzieje wsi kaszubskiej“, „Podania ludu kaszubskiego“ oraz szereg monografii. Trudności wydawnicze i brak funduszów nie pozwalają narazie na wydanie tych utworów.

Rzeczy ciekawe

Grób sprzed 2000 lat

W pobliżu małego miasteczka farmerskiego Treesbank pod Winnipegiem, natrafiono na stary grób Indianki, w którym po rozkopaniu znaleziono szkielet dziewczyny indiańskiej.

Po zbadaniu okazało się, że szkielet dobrze zakonserwowany liczy najmniej 2000 lat. Porównanie tego szkieletu z innymi wykopanymi w Anglii (szkielety żołnierzy rzymskich) wykazało, że jest on o wiele starszy. Obok szkieletu znaleziono w grobie szereg ciekawych przedmiotów użytkowych.

W Kanadzie, specjalnie w prowincjach stepowych, znajduje się bardzo wiele szkieletów ludzkich i zwierzęcych. Niektóre są dla nauki nader interesujące. Wiele z odnalezionych dawniej przepadło dla nauki, ponieważ były albo wyrzucane, albo grzebane ponownie przez pobożnych farmerów. Obecnie jednak obowiązuje prawo, nakazujące meldowanie o znalezieniu szkieletów policji, która utrzymuje kontakt z uniwersytetami. Ostatnio znaleziony szkielet oddany jest do Muzeum Manitoby.

RYTM KUJAW

Z ZEBRANIA KOŁA P. M. PRZEDPOB. Dn. 6 bm. w sali konferencyjnej Starostwa Powiat., odbyło się zebranie Zarządu Powiatowego Koła Przyjaciół Młodzieży Przedpoborowej.

Zebranie zagaił i przewodniczył wicestarosta ob. St. Czekański.

Po odczytaniu porządku dziennego i protokułu z ostatniego zebrania przez sekretarza kpt. ob. J. Butwiłowicza, przystąpiono do spraw bieżących.

Po ożywionej dyskusji, w której brali udział prawie wszyscy przedstawiciele ośrodków WF. i PW. powiatu włocławskiego, uzupełniono członkami Zarząd Koła oraz omówiono szereg spraw organizacyjnych.

Między innymi postanowiono w każdym ośrodku WF. i PW. w powiecie, zorganizować Święto Sportowe.

Na zakończenie II wiceprzewodniczący ob. T. Markiewicz, złożył obszerne sprawozdanie z ośrodka rolniczego w Beszynie.

Wicestarosta ob. St. Czekański zwrócił się z apelem o intensywną pracę w powiecie i na tym zamknął zebranie. (md.).

SPRAWIEDLIWOŚCI STAŁO SIĘ ZADOŚĆ. 31-letni Feliks Czynsz, zamieszkały w Wichrowickach, powiatu włocławskiego wraz z 18-letnim Michałem Zacharkiem, zam. w Lubrańcu, w m. styczniu r. b. uzbrojeni w broń palną, usiłowali dokonać napadu na zagrodę rolnika Osmalczyka.

Napad się nie udał.

Ponadto Czynsz w tymże miesiącu w Wichrowicach, powiatu włocławskiego, wraz z dwoma innymi osobnikami, grożąc zabiciem, zrabował na szkodę Jana Sieradzkiego: 2 garnitury, bieliznę męską i damską oraz 3 suknie.

Tadeusz Jankowski, zam. w Lubrańcu, w marcu r. b. w Chodczu wraz z innymi sprawcami z bronią w ręku na szkodę Zawadzkiej, zabrał 3 tysiące zł., pierścionek i buty.

Józef Cis, zam. we wsi Żylice, dnia 9 marca r. b. wraz z innymi rabusiami, dokonał napadu z bronią w ręku na Luxa we Włocławku, zabierając mu 107 tysięcy zł. 20 dolarów, zegarek i t. p.

Wszyscy wymienieni znaleźli się na ławie oskarżonych Sądu Okręgowego i skazani zostali: Czynsz na 1 rok więzienia z pozbawieniem wszelkich praw na dwa lata.

Jankowski i Cis, skazani zostali po 3 lata więzienia z pozbawieniem wszelkich praw na okres 3-ch lat. (md.).

APEL KOŁA MŁODZIEŻY. Powiatowe Koło Przyjaciół Młodzieży Przedpoborowej, ćwiczącej w hufcach WF. i PW. tą drogą apeluje do Zarządu m. Kowala i gminy Przedecz, aby również utworzyły Koła, a obywatele gremialnie wstępowali na członków. Składki bardzo minimalne. (md.).

Z KONTROLI LOTNEJ. Na terenie powiatu włocławskiego od czasu do czasu zjawia się lotna kontrola. Kontrola rekwiruje wyroby tym, którzy nie stosują się do wydawanych rozporządzeń, że w dni bezmięsne i bezciastkowe, artykułów tych sprzedawać nie wolno.

Ostatni wynik kontroli przedstawia się następująco: *Przedecz.* W zakładzie rzeźniczym Franciszka Kasprowicza, zarekwirowano 9 i pół kg kiełbasy. Ponadto nałożono 5 tysięcy złotych grzywny w drodze administracyjnej.

Chodecz. W piekarni J. Myszkiewicza zarekwirowano 86 ciastek.

Lubraniec. W zakładzie rzeźniczym Eugeniusza Polaka zarekwirowano 5 kg kiełbasy, 1 i pół kg salcesonu, 0,75 kg pasztetu, 3 i pół kg mięsa ze słoniną i 0,25 kg mięsa wołowego.

Lubień. Z piekarni Cecyliana Janowskiego — 264 bułki.

Kowal. Z piekarni Michała Szparady — 181 sztuk bułek.

Zarekwirowane wyroby przekazane zostały instytucjom prowadzącym stołówki, sierocińcom, przedszkolom i dziecińcom na rachunek Ministerstwa Administracji Publicznej. (md.).

Powiatowe Koło Przyjaciół Młodzieży Przedpoborowej. Na terenie powiatu włocławskiego istnieje Powiatowe Koło Przyjaciół Młodzieży Przedpoborowej, ćwiczącej w hufcach WF. i PW.

Zarząd wymienionego Koła mieści się w starostwie powiatowym. Skład zarządu przedstawia się następująco: przewodniczący — wicestarosta St. Czekański, I wiceprzew. major Zygmunt, komendant RKU., II wiceprzewodniczący T. Markiewicz, kierownik Wydziału Wojskowego, sekr. — kpt. J. Butwiłowicz, skarbnik — H. Siemiński. Przewodniczący sekcji Komisji Rewizyjnej — inż. Wł. Kamiński, dyrektor Szkoły Rolniczej w Starym Brześciu.

Ponadto w skład Zarządu wchodzą przedstawiciele z powiatu włocławskiego w liczbie około 20 obywateli. (md.).

Z Koła Przyjaciół Młodzieży. Na terenie powiatu włocławskiego, istnienie dotychczas 16 Kół Przyjaciół Młodzieży Przedpoborowej, ćwiczącej w hufcach WF. i PW.

Na pierwszy plan pod względem ilości członków jak również intensywnej pracy wybił się ośrodek Lubień, który w szeregach swych posiada do 300 członków.

Zadaniem Kół jest współpraca z miejscowymi organizacjami WF. i PW. przez niesienie pomocy materialnej junakom hufców w zakresie wyszkoleniowym jak i sportowym.

Nadmienić należy, że Powiatowe Koło jest w posiadaniu (własność) ośrodka rolnego Beszyn, położonego w gminie Lubień, który w niedalekiej przyszłości jest przewidziany jako ośrodek wyszkolenia instruktorów WF. i PW. oraz sportowych. (md.).

WRE INTENSYWNA PRACA. Powiatowe Koło Przyjaciół Młodzieży Przedpoborowej, rozwija intensywną pracę w terenie.

W ub. sobotę zorganizowane zostały następujące sekcje: 1) Kulturalno-Oświatowa, przewodniczący —ob. redaktor Czesław Andrzejkowicz, Finansowo-Gospodarcza, przew. ob. Stefan Janczewski, prezes Samopomocy Chłopskiej, Zbiórkowa (dochody niestałe) — przew. W. Szylejko, burmistrz m. Kowala i Propagandowo-Imprezowa — przew. red. Maksymilian Drzymulski, zast. przew. ob. Franciszek Szarwarkowski, burmistrz m. Brześcia Kujawskiego.

Każdy z przewodniczących ma prawo w myśl statutu Koła, dokooptować 10 członków do poszczególnych sekcyj. (md.).

Wielka afera cukrowa

KATOWICE (SAP.). Wielką sensację na Śląsku wywołało wykrycie przez Nadzwyczajną Komisję do Walki z Nadużyciami poważnej afery w przemyśle cukrowniczym.

Dyrektor cukrowni w Odmuchowie na Śląsku Opolskim, inż. Józef Firkowicz, w porozumieniu z dyrektorem Zjednoczenia w Opolu, inż. Szadkowskim, sprzedał przy pomocy zaufanych sobie kolegów około 40 ton cukru i takąż ilość melasy. Według pobieżnych obliczeń „zarobek" na tej transakcji przekroczył kwotę 10 milionów złotych.

Cukier przeznaczony do sprzedaży „na lewo" przechowywano w podręcznym prywatnym magazynie dyrektora cukrowni Firkowicza oraz w majątku cukrowni Frydrychowice. Aby nie wzbudzać podejrzeń wśród pracowników cukrowni i Zjednoczenia, przeznaczano od czasu do czasu ze zmagazynowanego cukru pewne ilości na przydziały dla personelu urzędniczego. Przydziały te wyglądały w ten sposób, że dyrektor Zjednoczenia Przemysłu Cukrowniczego w Opolu — Szadkowski, otrzymał 210 kg cukru, a maszynistka tylko 5 kg. Podobnie wyglądał podział rzekomych premii w cukrowni. W przydziałach tych zupełnie pomijani byli robotnicy.

Pieniędzmi, uzyskanymi z nielegalnych transakcji, dysponował dyr. Firkowicz, a następnie funkcje te przekazał szefowi biura cukrowni Kuryattowi.

W czasie rewizji w mieszkaniu dyr. Firkowicza znaleziono 500 kg cukru, który rzekomo pochodzić miał z urzędowych przydziałów.

W związku z tą aferą na polecenie Komisji Specjalnej do Walki z Nadużyciami i Szkodnictwem Gospodarczym w Katowicach, aresztowani zostali: naczelny dyrektor Zjednoczenia Przemysłu Cukrowniczego w Opolu — inż. Szadkowski, szef biura Z. P. C. w Opolu — Alojzy Warecki, dyrektor cukrowni w Odmuchowie — Józef Firkowicz, szef biura cukrowni, Zbigniew Traszyński — kierownik magazynów w cukrowni, Stefan Halik — administrator majątku cukrowni w Frydrychowicach.

9 tysięcy

Polska Misja badania zbrodni wojennych została zorganizowana w marcu r. ub. Na czele jej stanął płk. Marian Muszkat. Misja posiada narazie 2 oddziały: jeden w strefie brytyjskiej w Bad-Ogenhausen, drugi w strefie amerykańskiej w Wiesbadenie. Oddziały w strefie radzieckiej, francuskiej oraz w Austrii są w toku organizacji. Misja posiada również delegatów w Londynie przy działającej tam Międzysojuszniczej Komisji dla spraw zbrodni wojennych.

Jest rzeczą konieczną, aby zorganizowana została również misja centralna przy komisji sojuszniczej w Berlinie, tam bowiem decydują się sprawy o wydanie przestępców wojennych i ustala wytyczne postępowania w stosunku do nich. Szczególnie ważnym jest powołanie tej misji w czasie możliwie jaknajszybszym, aby na forum międzynarodowym móc przedstawić stanowisko społeczeństwa polskiego, zbiegające się zresztą z opinią wszystkich narodów, które były ofiarą agresji niemieckiej w kierunku przeciwdziałania z powodu niewłaściwego wypuszczania na wolność SS-manów.

Jak wiadomo, porozumienia międzynarodowe nałożyły na sojuszników obowiązek ukarania wszystkich przestępców wojennych. Dotyczy to zarówno tych, którym można dowieść indywidualnie winę w dokonaniu poszczególnych czynów zbrodniczych, jak i tych, co należą do organizacji przestępczych SS, SD, Gestapo itp. — ponoszą odpowiedzialność za zbrodnie przez te organizacje popełnione.

Praktykowane obecnie wypuszczanie na wolność SS-manów, ze względu na ich niski stopień służbowy (do sierżanta włącznie), lub ze względu na ich młody wiek, godzi nie tylko w porozumienie międzynarodowe, ale i również grozi pokojowi przez zasilenie Niemców elementem wybitnie agresywnym, który raz uchyliwszy się odpowiedzialności za swoje zbrodnie, parłby ponownie do nowych gwałtów i do nowej wojny.

Nie ulega żadnej wątpliwości, że bez względu na trudności administracyjne wszyscy SS-mani powinni być izolowani.

Należy się spodziewać, że ten punkt widzenia podzieli Rada Sojusznicza i poszczególne dowództwa sojusznicze i wypuszczanie SS-owskich Unterschaftfuehrerów zostanie niebawem zaniechane. Część z nich powinna być wydana poszczególnym krajom, gdzie czekają ich sądy i praca w dziele odbudowy spowodowanego przez nich zniszczenia Europy. Część z nich należy sądzić na miejscu b. Rzeszy, aby przy pomocy słusznego wymiaru sprawiedliwości i zasłużonych kar oddziałać zastraszająco na niemców, którzy jeszcze dotychczas bardzo mało nauczyli się w zakresie właściwego współżycia i postępowania z innymi narodami.

Na tym polu nasze misje wojskowe mają jeszcze bardzo dużo do zrobienia, a szczególnie ważne jest przyspieszenie transportów ekstradowanych. Dotychczas misje te spowodowały wydanie: Greisera, Fischera, Burgsdorfa, Buechlera, Leista, Bibowa, Jaegera, Daumego, Hoessa, Beckmana, płk. Meisingera, Stricknera oraz szeregu innych zbrodniarzy, razem 61 osób. Jest to bardzo mało w stosunku do liczby tych, którzy za swoją działalność winni być sprowadzeni i tu sądzeni.

Jak wynika z informacji udzielonych przez szefa misji wojskowej, płk. Muszkata, około 9 tys. przestępców wojennych z pośród znajdujących się dziś w obozach w Niemczech, jest podejrzanych o zbrodnie w stosunku do Polaków i Polski. Liczba ta wzrośnie jeszcze w miarę postępowania prac identyfikacyjnych oraz kiedy schwytani zostaną i osądzeni w więzieniu ci zbrodniarze, którzy się do dziś jeszcze ukrywają. W strefie brytyjskiej jest w chwili obecnej osadzonych ponad 85 tys. podejrzanych, a w amerykańskiej ponad 130 tys. Liczby te są małe w porównaniu z olbrzymią masą hitlerowskich zbrodniarzy, którzy grasowali po całej Europie. S.A.P.

Kronika

DYŻURY APTEK:	Dzisiaj	Kalendarzyk słowiański
dziś Pl. Dąbrowskiego	WTOREK	Wszebąda
W TEATRZE Ziemi Kujawskiej	9	Słońce:
Dnia 12 i 13 b.m. o g. 20	LIPCA	wschód o godzinie 3.25
„Roxy"	Weroniki im.	zachód o godzinie 19.56

KARETKA POGOTOWIA RATUNKOWEGO PCK Włocławek. W godzinach biurowych: Centrala PCK, Piusa XI Nr. 8, tel. 13-32. W godzinach pozabiurowych i w nocy: Dom Noclegowy PCK, Przedmiejska 1, tel. 15-41.

W lusterku

Niepunktualność

Tu czekamy pół godziny,
tam czterdzieści i pięć minut,
lecz to nie ma dziś znaczenia,
czasu bliźnich nikt nie ceni.

Akademia czy zebranie —
dwie godziny plus czekanie...
Życie mija i ucieka,
a człek traci czas i czeka.

Agapit.

NIEOFICJALNE WYNIKI GŁOSOWANIA WE WŁOCŁAWKU. Według nieostatecznym danych na jednym z czołowych miejsc na Pomorzu znalazł się Włocławek. Nieoficjalne wyniki są następujące:

Uprawnionych do głosowania — 30.262. Głosowało — 27.354.

Oddano głosów ważnych — 26.848.

I pytanie:
„Tak" — 18.602 „Nie" — 8.246

II pytanie:
„Tak" — 20.542 „Nie" — 6.306

III pytanie:
„Tak" — 26.309 „Nie" — 539

Do oficjalnego ogłoszenia wyników Głosowania Ludowego z obszaru całego państwa pozostało nam jeszcze sześć dni. W międzyczasie jednak sytuacja krystalizuje się. Napływają coraz to nowe wiadomości stwierdzające bezsporne zwycięstwo Obozu Demokratycznego.

DLA UCZCZENIA PAMIĘCI. W związku z przerwanym jeszcze w sile wieku życia śp. *Zygmunta Felczaka*, wicewojewody pomorskiego z Włocławka do Bydgoszczy wyjechali ob. ob. starosta K. Kubski w towarzystwie 6 delegatów ze Starostwa Powiatowego, prezydent I. Kubecki, przewodniczący Miejskiej Rady Narodowej J. Bojańczyk oraz delegacja Stronnictwa Pracy.

Po uroczystościach pogrzebowych i złożeniu hołdu *Zmarłemu Bojownikowi Dobrej Sprawy*, włocławianie wzięli również udział w uroczystej żałobnej akademii ku czci *Zmarłego*, która się odbyła w ubiegłą niedzielę. (md.).

NAJWYŻSZY CZAS. W swoim czasie pisaliśmy, że po 16 miesiącach odzyskania niepodległości najwyższy byłby czas aby znikły u obywateli przy legitymowaniu się „Kennkarty" i tak zwane „palcówki".

W sprawie tej władze państwowe czynią przygotowania i prawdopodobnie już w miesiącu sierpniu r. b. otrzymamy nowe polskie dowody osobiste. (md.)

UZUPEŁNIENIE. W spisie maturzystek kl. IV gimn. M. Konopnickiej opuszczone zostały nazwiska: Kalotówna Maria, Stokalska Wiesława i Kazimierska Zofia Irena. Z wydziału humanistycznego: Markiewiczówna Ludwika Anna.

DUŻE ZAPOTRZEBOWANIE. Za okres sprawozdawczy tj. od 31. 5. do 30. 6. rb. na terenie miasta przybyło 90 głośników i 337 aparatów radiowych.

Obecnie miasto posiada 810 głośników i 1.161 aparatów radiowych. Na terenie Włocławka napływ abonentów jest bardzo duży. Rejonowy Radiowęzeł częściowo tylko może zaspokoić potrzeby abonentów, gdyż są jeszcze poważne braki w materiale. (md.)

MOŻNA WYSYŁAĆ PACZKI ZAGRANICĘ. Od dnia 1 lipca rb. można wysyłać paczki zagranicę, a mianowicie: do Ameryki (Stany Zjednoczone), Belgii, Czechosłowacji, Danii z Grenlandią i wyspami Feroe, do Finlandii, Francji z Marokkiem, republiką Andora i Korsyką, do Kanady, Meksyku, Norwegii z wyspami Spitzbergen, do Rumunii, Szwajcarii z Lichtensteinem, do Szwecji, Węgier, Wielkiej Brytanii i Północnej Irlandii. (a.).

NA REGATY W PŁOCKU. Dnia 14 bm. w Płocku odbędą się regaty międzymiastowe. W regatach weźmie również udział osoda Uczniowska Gimnazjum Mechanicznego i Gimn. Elektrycznego przy Towarzystwie Wioślarskim we Włocławku.

Towarzystwo wysyła 1 dwójkę ze sternikiem, Gimnazjum 1 czwórkę (półbąk).

Naszym zawodnikom życzymy powodzenia w bieżącym sezonie. (md.)

Z TOW. WIOŚLARSKIEGO. Towarzystwo Wioślarskie we Włocławku, tak jak i inne Towarzystwa, podczas okupacji hitlerowskiej pod względem taboru poważnie ucierpiały.

Obecny stan taboru Towarzystwa przedstawia się następująco: zasadniczo jest 8 osad w tym 7 czwórek i 1 dwójka ze sternikiem. Własnych kajaków 8 — podwójnych. Członkowie posiadają prywatnych kajaków — 28.

Ponadto Towarzystwo posiada 3 czwórki wyścigowe, 3 pół bąki, półwyścigowe, 2 dwójki, 1 ze sternikiem, 3 łodzie po 4 wiosła krótkie, 1 parówka 3 osobowa, 1 para wioseł i 2 półwyścigowe skule, znajdują się w remoncie.

Jedną czwórkę Towarzystwo przekazało Klubowi Wioślarskiemu „Wisła" w Warszawie.

Osady trenują i przygotowują się do regat międzymiastowych. (md.).

GODNE NAŚLADOWANIA. Przy Towarzystwie Wioślarskim we Włocławku trenuje 5 osad żeńskich, tak zwanej sekcji firmy Bohma. Sekcja składa się z 4-rek, 4-osobowych.

Męskie osady w przygotowaniu.

Ponadto przy Towarzystwie istnieją sekcje szkolne: Gimn. Mechanicznego i Gimn. Elektrycznego (2 osady), Gimnazjum Ziemi Kujawskiej (3 osady) i Gimn. Kupieckie (1 osada).

Szkoda, że inne firmy włocławskie nie starają się zainteresować swoich pracowników tak pożytecznym sportem, jakim jest sport wodny. (md.).

. WŁOCŁAWIANIN ZWYCIĘŻA W WARSZAWIE. Dnia 6 i 7 lipca odbyły się w Warszawie na stadionie Wojska Polskiego Ogólno-Polskie zawody lekko-atletyczne z udziałem najlepszych sportowców z całej Polski. W biegu na 5000 m pierwsze miejsce zajął Dzwonkowski Napoleon z klubu sportowego KSZWM. „Zryw" Włocławek. Mamy nadzieję że nasz młody biegacz będzie bronił barw Polski na mistrzostwach Europy w Oslo.

„ROXY" W TEATRZE ZIEMI KUJAWSKIEJ. Po długiej niebytności zawita do nas w dniu 12 i 13 lipca znany nam zespół Teatru Polskiego w Bydgoszczy.

Tym razem ujrzymy na scenie naszej bardzo wesołą komedię w 3-ch aktach Barry'ego Connersa p. t. „Roxy", strawestowaną na komedię muzyczną przez prof. Stanisława Dzięgielewskiego, teksty piosenek Czesława Strzeleckiego. W roli tytułowej wystąpi znana śpiewaczka sceny wileńskiej Jadwiga Łagunówna. W głównych rolach ujrzymy: Marię Bystrzyńską, Włodzimierza Hurona, Waldemara Januszkiewicza, Marię Nowosad, Bolesława Rostana, Teresę Waśkowską i innych.

Rzecz dzieje się w amerykańskim mieście współcześnie. Kierownictwo muz. prof. Stanisław Dzięgielewski, reżyseria Czesława Strzeleckiego. Przy fortepianach: prof. Stanisław Dzięgielewski i Nina Malikowska.

BIMBROWNIA. 55-letnia Nadieżna Chochoł, zam. we Włocławku przy ul. Chmielnej 25, w m. marcu rb. pędziła „bimber" z melasy.

W mieszkaniu u Chochoł znaleziono 5 i pół litra samogonu oraz kocioł od bielizny, w którym gotowany był „bimber". Za litr samogonu Chochoł pobierała od 160 do 180 zł. Niebawem wymieniona odpowiadać będzie przed Sądem Okręgowym w wydziale zamiejscowym. (md.)

NIEPOPRAWNY. — Eugeniusz Skrzypek, lat 36, zam. we Włocławku przy ul. Królewieckiej 5, trudnił się okradaniem pasażerów w pociągach.

Dnia 16 marca rb. konwojowany do Sądu w Toruniu, wyskoczył z pociągu i uciekł, o czym pisaliśmy w dniu 2 bm. — Po raz drugi uciekał w dniu 16 maja rb. Skrzypek za ucieczkę w dwóch wypadkach skazany został na 4 miesiące więzienia.

Za okradanie pasażerów odpowiadać będzie osobno. (md.)

UJĘTY W STREFIE AMERYKAŃSKIEJ. Polska misja do spraw zbrodni niemieckich, działająca na terenie strefy amerykańskiej w Niemczech przyczyniła się do ujęcia jednego z byłych „Kreisleiterów" hitlerowskich z terenu Włocławka w osobie Karola Winterwerba.

Winterwerb w najbliższym czasie będzie sprowadzony do Polski i będzie odpowiadał przed Sądem za akcję wytępienia Żydów włocławskich.

Powiatowy Urząd Bezpieczeństwa Publicznego we Włocławku prosi wszystkich obywateli, którym są znane zbrodnie Winterwerba z jego działalności na tutejszym terenie do natychmiastowego złożenia zeznań względnie informacji.

KOMUNIKACJA ZE ZDROJOWISKA „WIENIEC". Począwszy od wtorku 9 lipca autobus do zdrojowiska „Wieniec" będzie odchodził z Włocławka trzy razy: o godz. 8 m. 30 rano oraz o godz. 15 i o godz. 17.

Zmianę tę zaprowadzono wobec znacznie zwiększonej ostatnio frekwencji osób, biorących skuteczne kąpiele wienieckie.

OFIARY. Ob. Zbigniew Grabowski, maturzysta, w imieniu Liceum humanistycznego dla Dorosłych złożył 500 zł na Czerw. Krzyż — zamiast kupna kwiatów dla Rady Pedagogicznej.

KOMUNIKAT
MIEJSKIEGO KOM. OBYW. PPOK.

W miesiącu lipcu przypada termin płatności trzeciej raty pożyczki dla tych wszystkich obywateli, którzy deklarowali pożyczkę w spłatach ratalnych. W związku z tym Prezydium Miejskiego Komitetu Obywatelskiego P. P. O. K. przypomina o tym obowiązku wyżej wspomnianym obywatelom i zaznacza, że niewpłacenie dwóch rat spowoduje przepadek już wpłaconych kwot na rzecz Skarbu Państwa oraz że zadeklarowanie pożyczki lecz niepłacenie rat nie jest spełnieniem obywatelskiego obowiązku subskrypcji Pożyczki Odbudowy Kraju.

Włocławek, 2 lipca 1946 r.

Ogłoszenie

Na podstawie art. 10 Rozporządzenia Prezydenta R.P. z dnia 27. 10. 1933 r. prawa o publicznych przedsięwzięciach rozrywkowych oraz § 1 Rozporządzenia Min. Spraw Wewnętrznych z dnia 28. 12. 1933 r. (Dz. URP. Nr. 103, poz. 801) podaję, do publicznej wiadomości, że wszelkie imprezy rozrywkowe i widowiska winny mieć zezwolenie na urządzenie od władz Administracji Ogólnej (na terenie m. Włocławka — Starostwa Grodzkiego) a zgłoszenie ich winno nastąpić conajmniej na 3 dni przed terminem ich urządzenia.

Wszelkie wycieczki o charakterze rozrywkowym, urządzane poza obrębem m. Włocławka winny być meldowane w Powiatowej Komendzie Milicji Obywatelskiej i Urzędzie Bezpieczeństwa.

PREZYDENT MIASTA
I. Kubecki.

Ogłoszenie

Wydział Aprowizacji i Handlu m. Włocławka podaje do wiadomości, że od dnia 8 do 11 lipca br. w rozdzielni „Ogniwo", ul. 3-go Maja 27/29 sprzedawane będzie obuwie indywidualne dla posiadaczy karty żywnościowej kat. I prac. z miesiąca kwietnia rb. na odcinek 23.

Cena obuwia męskiego zł 147,—
„ „ damskiego zł 131,—
„ „ dziecięcego zł 107,—

Terminu należy przestrzegać.

ZA PREZYDENTA MIASTA:
Stanisław Czarkowski,
Ławnik Zarządu Miejskiego

CENY OGŁOSZEŃ: Ogłoszenia drobne po 5 zł. za wyraz, poszukiwania rodzin i pracy po 3 zł. Urzędowe, przetargi, nekrologi: 1 mm. szerok., 1 szpalta po 5 zł., reklamowe 10 zł. Za terminowy druk ogłoszeń Admin. nie odpowiada. E—126/2 PRENUMERATA MIESIĘCZNA 60 zł., z przesyłką pocztową 70 zł.

Redakcja i Administracja: Włocławek ul. Brzeska 4. Tel. 11-26. Naczelny Redaktor: CZ. ANDRZEJKOWICZ Przyjmuje w godz. 10—12 z wyj. dni świątecznych. Maszynopisów nie zwraca się.

WYDAWCA: POWIATOWA RADA NARODOWA WE WŁOCŁAWKU. DRUKARNIA DIECEZJALNA, WŁOCŁAWEK, ul. BRZESKA 4. Odpowieda. za pismo Kolegium Redakcyjne